

οὐχὶ ὅμως καὶ τὰ δλέθρια ἐκεῖνα προνόμια τὰ ὁποῖα βραδύτερον ὑπέσκαψαν αὐτὰ τοῦ κράτους τὰ θεμέλια. Καὶ οὐ μόνον προνόμια τοιαῦτα δὲν παρεχωρήθησαν ἔτι ἀλλ' ἀπ' ἐναντίας ἐξησφαλισθησαν τὰ ὠφελήματα τοῦ δημοσίου ταμείου. Ὡστε αἱ πρόσοδοι αὐτοῦ ἀπὸ τῆς εὐρωπαϊκῆς ἐμπορίας ἦσαν πάντοτε δαψιλέσταται. Οὕτω δὲ πρὸ πάντων ἐξηγεῖται πῶς ὁ Βασίλειος, ἐνῶ διεξήγαγεν ἐν διαστήματι 40 καὶ ἐπέκεινα ἐνιαυτῶν τοσοῦτους καὶ τηλικούτους δαπανηροὺς πολέμους, ἐνῶ, ἵνα ἀνακουφίσῃ τοὺς ὑπηκόους, δὲν εἰσέπραξε τὰς τῶν δύο τελευταίων ἐνιαυτῶν εἰσφορὰς, ἠδυνήθη νὰ ἔχη εἰς τὰ τέλη τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἀποταμίευμα, κατὰ τὸν Ζωναρᾶν, 200,000 ταλάντων χρυσῶν εἰς νομίσματα, παρεκτὸς ἀπείρων πολυτίμων σκευῶν καὶ ἄλλων πραγμάτων. Τί ἐννοεῖ ὁ Ζωναρᾶς διὰ τῆς λέξεως τάλαντα ἀκριβῶς δὲν γνωρίζομεν. Οἱ ἡμέτεροι ἠρίθμουν τότε συνήθως διὰ νομισμάτων (δραχμαὶ 15), λιτρῶν (72 νομίσματα) καὶ κεντηναρίων (100 λίτραι). Βεβαίως τάλαντα δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ὀνομασθῶσι τὰ ἀπλᾶ νομίσματα ἀπ' ἐναντίας ἐκ πρώτης ὄψεως εὐλογώτερον φαίνεται νὰ ἀποδοθῇ τὸ μέγιστον νομισματικὸν μέτρον τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος εἰς τὸ μέγιστον νομισματικὸν μέτρον τοῦ Βυζαντίου· ἀλλὰ, τοῦτου τεθέντος, αἱ 200,000 κεντηναρίων, ἀναλύόμεναι εἰς λίτρας, νομίσματα καὶ δραχμὰς, ἤθελον ἀπολήξει εἰς ποσὰ μυθώδη. Ὅθεν τὸ πιθανώτερον εἶναι ὅτι ὁ Ζωναρᾶς ὠνόμασεν ἐπὶ τοῦ προκειμένου τάλαντα τὰς λίτρας, ὧν 200.000, ἦτοι δραχμαὶ 216.000. 000 περίπου ἀναβιβάζουσι τὸ ἀποταμίευμα τοῦ Βασιλείου εἰς ποσὸν ἱκανὸν τῇ ἀληθείᾳ νὰ μαρτυρήσῃ περὶ τῆς δαψιλείας τῶν πόρων τοῦ ἀνατολικοῦ κράτους.

Ἐν τῷ μέσῳ τῆς λαμπρᾶς ταύτης καταστάσεως τῶν πραγμάτων ἐν καὶ μόνον νέφος ὑπεφείνετο εἰς τὸν ἀπανταχοῦ αἴθριον φαίνόμενον ὀρίζοντα· νέφος μικρὸν, τὸ ὁποῖον ὅμως ἐκνοφῶρει μίαν τῶν πολλῶν καταγίδων αἴτινες ἔμελλον μετ' οὐ πολὺ νὰ σεισώσιν ἐκ θεμελίων τὸ ἀνατολικὸν κράτος. Ἐλάβομεν ἀφορμὴν νὰ ἀναφέρωμεν ὅτι, ἀκμάζοντος τοῦ βουλγαρικοῦ πολέμου, στάσις ἐξερχομένη ἐν τῇ κάτω Ἰταλίᾳ τοῦτο συνέβη ἐν ἔτει 1009 καὶ ἀρχηγὸς τοῦ κινήματος ὑπῆρξεν εἰς τῶν προκρίτων τῆς Βάριος, ὀνόματι Μέλ. Κατ' ἀρχὰς ὁ Μέλ ἀνεδείχθη νικηφόρος, ἀλλὰ τῷ 1011 ὁ Κατεπάνω (ἦτοι γενικὸς διοικητῆς) τῆς κάτω Ἰταλίας Βασίλειος Ἀργυρὸς ἐγένετο κύριος τῆς Βάριος καὶ μικροῦ ἐδέησε νὰ συλλάβῃ αὐτὸν τὸν Μέλ, ὅσας ὅμως ἐπέτυχε νὰ σωθῇ διὰ φυγῆς. Ἡ στάσις λοιπὸν κατεβλήθη τότε· ἀλλ' ὁ Μέλ δὲν ἔπαυσε μελετῶν ἐκδίκησιν καὶ ζητῶν ἐπὶ τούτῳ συμμαχούς. Συνέβη δὲ τῷ 1016 νὰ ἔλθωσι Νορμαννοὶ (1) τινές ὡς προσκυνη-

(1) *Νορμαννοί*: ἢ *Νορμανδοί* ἐν εὐρωπαϊκῆς χώραις ἐκαλοῦντο οἱ *Βαριῶγοι* ἐν τῷ ἑλληνικῷ κράτει καλούμενοι *Σκανδιναβοί* οἱ διὰ τῶν κατὰ θάλασσαν μεγάλων στρατειῶν αὐτῶν (ἀπὸ τοῦ 9 ἰδίως μ.Χ. αἰῶνος, γενόμενοι περιβόητοι, οἱ ἰδρύσαντες ἐν τῇ βορείῳ Γαλλίᾳ τὸ φεουδαλικὸν κράτος τῆς *Νορμαννίας* (ἣτις χώρα μέχρι νῦν φέρει τὸ ὄνομα τοῦτο) καὶ ἐντεῦθεν ὀρμηθέντες καὶ κατακτησάμενοι (1036) τὴν Ἀγγλίαν, ἐκ Γαλλίας δὲ μεταβάντες ὡς μισθοφόροι καὶ εἰς τὴν ἑλληνικὴν κάτω Ἰταλίαν (ἔβ. κατωτέρω) καὶ ἀφαιρέσαντες αὐτὴν ἀπὸ τῶν Ἑλλήνων εἰτα δὲ ἐπανειλημμένας ποιησάμενοι ἐπιδρομὰς εἰς εὐρωπαϊκὰς ἑλληνικὰς χώρας πρὸς κατάκτησιν καὶ πρὸς λεηλασίαν. Νορμαννοὶ δὲ ἦσαν, ὡς εἶδομεν, καὶ οἱ τῷ 862 ἰδρύσαντες τὸ ρωσικὸν κράτος τοῦ Νοβογρόδου καὶ τοῦ Κιέβου. Αἱ νορμανδικαὶ κατὰ θάλασσαν στρατεῖαι εἰχονέκταθῃ μέχρι τῆς Γροιλλανδίας, ἴσως δὲ καὶ εἰς μέρη τινὰ τῆς βορείου Ἀμερικῆς πολὺ πρὸ τῆς περὶ τὰ τέλη τοῦ 15 αἰῶνος ἀνακαλύψεως τῆς ἠπειροῦ ὑπὸ τῶν Ἰσπανῶν. Ὁ ὀρθὸς τύπος τοῦ ὀνόματος εἶναι *Νορμαννοί* (ἐκ τοῦ *Normanni* κυρίως *Nord-mannen*=Βόρειοι ἄνθρωποι), ὅπερ ἐδόθη αὐτοῖς ὑπὸ τῶν Γερμανῶν. Ὁ δὲ παρ' ἡμῖν συνήθης τύπος *Νορμανδοί* εἶναι πλημμελὴς τύπος ἐκ τοῦ παρεφθαμένου γαλλικοῦ τύπου τοῦ ὀνόματος τῆς ἀπὸ τῶν *Νορμαννῶν Νορμανδίας* (*Normandie*) κληθείσης γαλλικῆς χώρας.